

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610-
Konu : Soru Önergeleri

2883

24 Haz 2013
.../.../2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21/05/2013 tarih ve 124398 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Gaziantep Milletvekili Edip Semih YALÇIN'a ait 7/23087, İstanbul Milletvekili Durmuşali TORLAK'a ait 7/23088, Afyonkarahisar Milletvekili Kemalettin YILMAZ'a ait 7/23089, Iğdır Milletvekili Pervin BULDAN'a ait 7/23090, Batman Milletvekili Ayla AKAT ATA'ya ait 7/23091, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/23092, 7/23093, 7/23094, 7/23095 ve 7/23101, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/23096 ve 7/23102, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın TÜRELİ'ye ait 7/23097, Diyarbakır Milletvekili Altan TAN'a ait 7/23098 ve 7/23099, Konya Milletvekili Atilla KART'a ait 7/23100 ve Giresun Milletvekili Selahattin KARAAHMETOĞLU'na ait 7/23256 esas no'lu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1-7/23087, 7/23088, 7/23089, 7/23090,
7/23091, 7/23092, 7/23093, 7/23094,
7/23095, 7/23101, 7/23096, 7/23102,
7/23097, 7/23098, 7/23099, 7/23100,
7/23256 (30 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Pervin BULDAN
İğdır Milletvekili
Esas No : 7/23090

Her yıl olduğu gibi bu yıl da ülkemizde turfanda sebze ve meyve üreticileri ihracat şoku yaşamaktadırlar. Geçtiğimiz yıllarda defalarca yaş meyve ve sebze ihracatında gümrük bölgelerinde yapılan laboratuvar testlerinde; insan sağlığına zararlı ilaçların bulunması sebebiyle sorunlar yaşanmış ve üreticiler zarara uğramışlardır.

Bu yıl da geçtiğimiz günlerde özellikle çilek üreticileri benzer bir sorunla karşı karşıya kaldılar. Ülkemizdeki her türlü tarımsal faaliyetin Bakanlığınızın bilgisi ve kontrolü altında olmasına rağmen bu tür sorunların yaşanması; üreticilerimizin bilinçlendirilmesinde ve üretimin her aşamasında yapılması gereken denetimlerde yetersiz kalındığını göstermektedir. Daha da vahim olanı sağlığa zararlı ilaç barındırdığı gerekçesiyle ihraç edilemeyen meyve ve sebzelerin yurt içinde satışına izin verildiği yönündeki iddialardır.

Bu bağlamda:

SORU 1) Bakanlığınız döneminde yıllara göre hangi tarımsal ürünlerin ihracatında sağlığa zararlı ilaç tespiti nedeniyle ihracat gerçekleşmemiştir? Bu ürünlerin ihracat değeri kaç TL'dir?

SORU 2) İhraç edilemeyen bu ürünlerin iç piyasada satışa sunulduğu doğru mudur? Satışa sunulmadıysa bu ürünler ne şekilde imha edilmiştir? İmha edilen ürünlerin miktarı ve parasal değeri ne kadardır? İmha kayıtları mevcut mudur?

SORU 3) İhraç edilen ürünlerle ilgili ön testler Ülkemizde yapılmakta mıdır? Sağlığa zararlı bulguların tespit parametreleri ülkelere göre değişiklik mi göstermektedir?

SORU 4) İhracatın gerçekleşmemesi nedeniyle zarara uğrayan çiftçilerin yıllara göre zararları ne kadardır? Bu zararların karşılanmasında Bakanlığınızın sunduğu bir destek var mıdır? Varsa bu desteğin yıllara göre dağılımı ne şekildedir?

SORU 5) Ülkemizdeki çiftçilerin üretimin her aşamasıyla ilgili bilgilendirilmesi için yürüttüğünüz çalışmalar nelerdir?

SORU 6) Gelecek yıllarda da benzer sorunlarla karşılaşılmasını için almayı düşündüğünüz tedbirler nelerdir?

CEVAP 1-2-3-4-5-6) Türkiye'de ziraî mücadelede kullanılan bitki koruma ürünleri "*Bitki Koruma Ürünlerinin Ruhsatlandırılması Hakkında Yönetmelik*" esaslarına göre ruhsatlandırılmakta ve piyasaya arz edilmektedir. Bu Yönetmelik gereği, Ülkemizde ruhsatlandırılacak bitki koruma ürünlerinin AB veya G8 ülkelerinde de ruhsatlı olması gerekmektedir. Bitki koruma ürünlerinin ruhsatlandırılması aşamasında, insan ve bitki sağlığı ile çevre açısından uygun bulunan bitki koruma ürünlerinin ruhsat başvuruları işleme alınmaktadır. Ayrıca, daha önce ruhsatlandırılmış olan bitki koruma ürünleri ile ilgili AB ruhsatlı aktif madde listeleri devamlı izlenerek AB'de yasaklanan aktif maddeler ülkemizde de yasaklanmaktadır.

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bu kapsamda, 2007 yılından bugüne kadar AB’de yasaklanan ancak Ülkemizde ruhsatlı bulunan 181 aktif madde yasaklanmış olup, yasaklanan aktif maddeler Bakanlığımız web sayfasında yayınlanarak yurtiçi ve yurtdışındaki ilgili paydaşlara duyurulmaktadır. Ayrıca, tarımsal ürünlerde kodekste yer alan kalıntı limitleri AB mevzuatına paralel olarak 2009 yılında uyumlaştırılarak yayımlanmıştır.

Ruhsatlı bitki koruma ürünlerinin tavsiyeye uygun şekilde kullanılması hâlinde, bu ürünlerin insan ve bitki sağlığı ile çevre açısından risk oluşturması ve toleransın üzerinde kalıntı bırakması mümkün görülmemektedir.

Ülkemizde pestisit kalıntı analizlerinin değerlendirilmesi aşamasında kullanılan maksimum kalıntı limit değerleri (MRL), AB ve Uluslararası Kodeks Alimentarius standartları dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Yurtiçine ve yurtdışına sunulan ürünler, ilgili kontrol noktalarında büyük bir titizlikle takip edilmekte ve gereken tedbirler alınmaktadır. Ülkemizde taze meyve ve sebzelerde pestisit kalıntılarının kontrolüne ilişkin olarak ülke genelinde yıllık izleme ve denetim programları yürütülmektedir. Bakanlığımızca yapılan pestisit kalıntı kontrolleri sonucunda maksimum kalıntı limitlerinin üzerinde pestisit kalıntısı çıkması ya da tavsiye dışı kullanımının tespit edilmesi hâlinde, ilgili işletmelere ve üreticilere yasal işlem uygulanmakta olup, kalıntı tespit edilen ürünler piyasaya arz edilmemektedir. Bu kapsamda, 2012 yılında yapılan denetimler sonucunda, hasat öncesi üretim alanlarından toplam 6.923 adet numune alınmış ve bu numunelerde tespit edilmiş olan tavsiye dışı pestisit kullanımı oranı Avrupa Birliği ortalamasından daha düşük çıkmıştır. Bu denetimler esnasında tavsiye dışı bitki koruma ürünü kullanıldığı tespit edilen ürünler imha edilmiş ve idarî yaptırım uygulanmıştır.

Ayrıca yapılan çalışmalar ve uygulanan cezaî müeyyideler ulusal ve yerel medya ile paylaşılmaktadır. Yayın faaliyetleri ile bilgilendirme çalışmalarıyla, üreticilerin ziraî mücadele uygulamalarında bilinçlendirilmeleri sağlanmaktadır. 2013 yılı için risk esasına göre hasat öncesi pestisit denetim programı oluşturulmuştur.

Ülkemizden yapılan tarımsal ürün ihracında, alıcı ülkenin gıda güvenliği ile ilgili sertifika talep etmesi durumunda, alıcı ülkenin gıda güvenliği limitlerini karşılayan ürünler için; herhangi bir limit belirlenmemesi hâlinde, Ülkemiz mevzuatına uygun ürünler için sertifika düzenlenerek ilgili ürünün pestisit ve kalite kontrolleri ile standart denetimleri yapılmak suretiyle ihracatına izin verilmektedir.

Avrupa Birliği ülkelerine ihraç edilen taze meyve ve sebze ürünlerinden, pestisit tespit edilen ürünler için “Hızlı Alarm Sistemi (RASFF)” kapsamında bildirim yapılmakta olup, bu kapsamda pestisit kalıntısı nedeniyle iade edilen herhangi bir ürün bulunmamaktadır.

Taze meyve ve sebze ihracatımızda Rusya Federasyonu dışında diğer ülkeler için analiz zorunluluğu bulunmamaktadır. Rusya Federasyonu’nun Ülkemizden ve AB ülkelerinden talep ettiği kalıntı limitleri, Kodeks Alimentarius, AB ve Türkiye’nin AB ile uyumlu olarak uyguladığı limitlerden çok düşük seviyelerde bulunmaktadır. Rusya Federasyonu, 27 Ocak 2011 tarihinde kalıntı limitleri değerlerinde güncellemeler yapmış ve bazı ürünlerde bazı etkenler için limit değerleri Kodeks Alimentarius değerleri seviyesine çıkartmıştır.

Ş y m

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Alınan her türlü tedbire rağmen bir tarımsal ürünün ihracattan geri dönmesi hâlinde, bu ürün mutlaka Bakanlığımız kontrol görevlileri tarafından gıda güvenliği kontrollerine tâbi tutulmaktadır. Ülkemiz mevzuatına uygun olmayan ürünlerle ilgili olarak 5996 sayılı Kanunun 34. maddesinin 8. fıkrası çerçevesinde işlem yapılmaktadır.

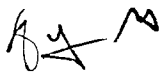
Tarımsal ürünler, çiftçiler tarafından ihracatçı firmalara ve ihracatçı firmalar tarafından da alıcı ülkelere ihraç edilmekte olup, iade ve imha edilen ürünler nedeniyle çiftçilerin zarar etmesi söz konusu değildir.

Bakanlığımız; tarladan sofraya güvenilir gıda arzının sağlanması, çevre ve insan sağlığının korunması ve kalıntı sorunu yaşanmaması için önemli çalışmalar gerçekleştirmektedir.

Bu kapsamda, kimyasal ziraî ilâç kullanımının azaltılması amacıyla; entegre mücadele uygulamalarının yaygınlaştırılması, kimyasallara alternatif olan çevre dostu bitki koruma ürünlerinin ruhsatlandırılması, biyolojik ve biyoteknik mücadelenin desteklenerek yaygınlaştırılması gibi bir dizi tedbirler almaktadır.

Bu kapsamda yürütülen bazı çalışmalar şu şekildedir:

- AB ile uyum kapsamında, ülkemizde ruhsatlı olan 181 pestisit yasaklanmıştır.
- Ziraî mücadelede kullanılan kimyasallar için, reçeteli satış zorunluluğu getirilmiştir.
- Uçakla ilâçlı mücadele yasaklanarak başta yerleşim alanları olmak üzere doğal yaşam alanları, fauna, flora, yeraltı ve yerüstü sular koruma altına alınmıştır.
- Seralarda metil bromür kullanımı yasaklanmıştır.
- Kullanılan bitki koruma ürünlerini kayıt altına alma zorunluluğu getirilmiştir.
- Bitik koruma ürünleri konusunda yeterli bilgi sahibi olan ziraat mühendislerine bayilik yetkisi verilmiştir.
- Kimyasalları kullanacak çiftçiler ve profesyonel bitki koruma ürünü uygulayıcıları için sertifikalandırılma zorunluluğu getirilmiştir.
- Akdeniz ve Ege bölgesinde bulunan illerde kontrolsüz bitki koruma ürünü kullanımının önlenmesi amacıyla Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi (EKÜY) Projesi başlatılmıştır. Proje kapsamında çiftçi eğitim ve denetim çalışmaları yapılmakta olup, hasattan 2-3 gün önce ürünlerden örnek alınarak pestisit analizi yapılmakta ve kalıntı sorunu olmayan ürünlere sertifika ve logo verilmektedir. Ayrıca, alternatif mücadele metodlarının uygulandığı Entegre Mücadele çalışmaları, Ülke çapında 75 ilde 16 üründe uygulanmaktadır.
- Biyolojik ve biyoteknik mücadele yapan üreticilerimize 2010 yılından itibaren destekleme ödemesi yapılmaktadır.
- Çiftçilerimizi ziraî ilâç kullanımı hakkında bilinçlendirmek amacıyla, son 5 yılda; 29 farklı ürün bazında yaklaşık 1.873.000 çiftçi kitabı, farklı mücadele konularında 600.000 afiş, 1.000.000 çiftçi broşürü ile değişik konularda hazırlanan VCD ve DVD'ler eğitimlerde kullanılmak üzere il müdürlüklerimize ulaştırılmıştır.
- Hasat Öncesi Denetim Programı, Hasat Sonrası Denetim Programı ve EKÜY Programı kapsamında üretimin her aşamasında denetim faaliyetleri uygulanarak tarladan sofraya gıda güvenilirliğinin sağlanması hedeflenmektedir.
- Genç Çiftçilerin Eğitimi Projesi ile 15-30 yaş arası gençlerimiz Bakanlığımız Adana, Aydın ve Ankara Eğitim Merkezleri, Düzce El Sanatları Eğitim Merkezi ile Ordu ve Şanlıurfa İl Müdürlüklerinde bilgisayar ve tarımsal üretim teknikleri konusunda uzmanlarca eğitilmektedir.

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- 2000 yılından bu yana araştırma-yayın-çiftçi bağının güçlendirilmesi çalışmaları kapsamında Tarımsal Yayın Hizmetleri Projesi devam etmektedir. İl Müdürlüklerimizde yıllık plan çerçevesinde 3 ayda bir, koordinatör araştırma enstitülerimizde 6 ayda bir toplantı yapılmaktadır.
- Kadın çiftçiler birçok tarımsal konularda eğitim verilmektedir.
- TARGEL Projesi kapsamında oluşturulan 10.000 “Çalışma Merkezinde” 10.000 adet mühendis ve veteriner hekim istihdam edilmiştir.

Bu uygulamalar neticesinde, 2002-2011 döneminde ziraî ilâç kullanımı %30 azaltılmış olup, ziraî mücadelede ilâç kullanımının azaltılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

843